

SPRAWOZDANIE

z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siedlcach za rok 2014

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje ustawowe zadania gminy z zakresu pomocy społecznej oraz inne działania z upoważnienia Wójta. Jest wyodrębnioną organizacyjnie jednostką budżetową gminy finansowaną ze środków budżetu gminy, przy wsparciu dotacji celowych z budżetu państwa. Podstawę gospodarki finansowej Ośrodka stanowi plan finansowy opracowywany na każdy rok budżetowy.

I. KADRA OŚRODKA.

W 2014 roku w Ośrodku zatrudnionych było 16 pracowników etatowych oraz 3 osoby na podstawie umowy cywilno-prawnej. Struktura i stan zatrudnienia kadry przedstawiały się następująco:

- liczba etatów - 16 , w tym:

- kierownicze stanowiska urzędnicze – kierownik, główny księgowy,
- stanowiska urzędnicze – 3 (stanowisko ds. kadr i księgowości, 2 stanowiska ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego),
- stanowiska pomocnicze – 11 (8 pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych, 3 opiekunów),

- 2 osoby realizujące specjalistyczne usługi opiekuńcze - zatrudnienie w formie umowy zlecenia

- 1 osoba realizująca zadania asystenta rodziny - zatrudnienie w formie umowy zlecenia.

Stawiane pracownikom merytorycznym wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji są ściśle przestrzegane. Kadra posiada wymagane wykształcenie, a pracownikom stwarza się warunki umożliwiające podnoszenie kwalifikacji. W 2014 r . pracownicy uczestniczyli łącznie w 27 szkoleniach i seminariach.

II. ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ .

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny odpowiadać okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz możliwościom finansowym Ośrodka.

Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa, 2) sieroctwa, 3) bezdomności, 4) bezrobocia, 5) niepełnosprawności, 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby, 7) przemocy w rodzinie, 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, 9) bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, 12) alkoholizmu lub narkomanii, 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej; 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej. Dominującym powodem było ubóstwo , bezrobocie i niepełnosprawność.

Kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń finansowych z pomocy społecznej jest określone w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej i wynosi od dnia 1 października 2012 r. odpowiednio :

- 1) na osobę samotnie gospodarującą – 542 zł, 2) na osobę w rodzinie – 456 zł,

przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednego z powodów wymienionych powyżej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby po uzyskaniu zgody osoby, której pomoc ma być przyznana lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być udzielana również z urzędu. Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc się ubiega, rozpoznanie jej położenia i na tej podstawie planowanie pomocy. Wywiady środowiskowe przeprowadzane są również do celów pomocy społecznej w sprawach alimentacyjnych oraz dla potrzeb świadczeń rodzinnych w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki.

Pracownicy organizują pomoc osobom i rodzinom, prowadzą poradnictwo w zależności od zgłaszanych wniosków i potrzeb, współdziałają z różnymi instytucjami i organizacjami. Co najmniej 50 % czasu pracy pracownicy socjalni poświęcają na działania w terenie, pozostały czas to kompletowanie dokumentacji, wprowadzanie danych do systemu informatycznego POMOST STD, przygotowywanie projektów decyzji oraz generowanie sprawozdań i przekazywanie ich do jednostek w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej.

Rzeczywista liczba osób i rodzin objęta pomocą społeczną w okresie sprawozdawczym bez względu na rodzaj świadczenia, formę i liczbę to 780 osób którym decyzją przyznano świadczenie, żyjących w 437 rodzinach. Ponadto 86 osób skorzystało wyłącznie z pracy socjalnej.

Wykaz miejscowości z terenu gminy Siedlce wraz z liczbą rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej:

Lp.	Nazwa miejscowości	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Białki	18	47
2.	Biel	3	11
3.	Błogoszcz	4	15
4.	Chodów	36	117
5.	Golice i Golice Kol.	14	38
6.	Grabianów	25	68
7.	Grubale	10	38
8.	Jagodnia	4	18
9.	Joachimów	9	28
10.	Nowe Iganie	16	40
11.	Nowe Opole	20	58
12.	Opole Świerczyna	1	4
13.	Osiny	2	5
14.	Ostrówek	5	12
15.	Pruszyń	19	71

16.	Pruszyń-Pieńki	19	53
17.	Pruszynek	10	37
18.	Purzec	8	26
19.	Pustki	7	22
20.	Rakowiec	9	29
21.	Stare Iganie	9	22
22.	Stare Opole	12	40
23.	Stok Lacki	37	105
24.	Strzała	26	65
25.	Topórek	8	19
26.	Ujrzanów	24	74
27.	Wołyńce i Wołyńce Kol	16	46
28.	Wólka Leśna	3	8
29.	Żabokliki i Żabokliki kol.	18	54
30.	Żelków Kolonia	43	96
31.	Żytnia	2	6

Nie wydano decyzji odmawiających przyznania świadczeń pieniężnych z powodu braku środków finansowych. Świadczenia obligatoryjne przyznawane były w wysokości określonej w ustawie, zaś fakultatywne w wysokości odpowiadającej możliwościom finansowym Ośrodka określonym w planie finansowym oraz adekwatnej do celów, na jakie miały być przeznaczone.

1. ZADANIA WŁASNE GMINY.

1.1. Zasiłki celowe i okresowe

W ramach realizacji zadań własnych gminy przyznawano i wypłacano świadczenia pieniężne:

- zasiłek okresowy /przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie/,
- zasiłek celowy – przyznawany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej /w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego/,
- specjalny zasiłek celowy- przyznawany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki okresowe	170	681	210 821 (w tym: 49 845 – środki własne 160 976 – dotacja)
Zasiłki celowe	336 (w tym 15 specjalnych)	X	262 620 (w tym: 7 628 specjalne)
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	2	2	10 000

1.2. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – 542 zł,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie – 456 zł.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki stałe	95	958	401 595
w tym przyznany dla osoby: samotnie gospodarującej	67	693	329 105
pozostającej w rodzinie	30	265	72 490

1.3. Udzielanie schronienia.

W roku sprawozdawczym nie udzielono schronienia natomiast dofinansowano w formie zasiłku celowego do kosztów opłaty za pobyt w schronisku na terenie Warszawy osoby bezdomnej na kwotę 3 335,40 zł.

1.4. Dożywianie.

W oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz w związku z Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014- 2020 realizowane były działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym. Przyznano pomoc w formie gorącego posiłku w szkole dla dzieci i młodzieży, gorącego posiłku dla osób dorosłych oraz zasiłki celowe na zakup żywności. Dzieci otrzymywały posiłki w 7 placówkach na terenie gminy oraz w 23 punktach wydawania posiłków poza terenem gminy, w zdecydowanej większości na terenie miasta Siedlce.

Powyższa pomoc przyznawana była w drodze decyzji administracyjnej. Zgodnie z podjętymi w lutym 2014r. uchwałami Rady Gminy Siedlce, kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania tej formy pomocy podwyższone zostało do poziomu 150 % kryterium określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Z pomocy w formie dożywiania przyznanych decyzją administracyjną skorzystało 503 osoby, w tym: 81 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, 320 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.

Koszt realizacji programu wyniósł ogółem 162 792 zł, z czego dotacja z budżetu wojewody 94000 zł natomiast środki własne gminy 68792 zł.

1.5. Usługi opiekuńcze.

Usługi opiekuńcze należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnianie kontaktów z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze świadczone są w zakresie:

- czynności dnia codziennego – zakup artykułów spożywczych, przygotowanie posiłku, utrzymanie w czystości sprzętu gospodarstwa domowego, sanitarnego pomieszczenia, w którym podopieczny przebywa, pranie odzieży, palenie w piecu itp.,
- czynności pielęgnacyjnych – karmienie, mycie, ubieranie, zmiana bielizny osobistej, pościelowej, przesłanie łóżka, pomoc w załatwianiu potrzeb fizjologicznych, zapobieganie odleżynom itp.,
- pomocy w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych (w szczególności kontaktów ze służbą zdrowia), rodzinnych oraz załatwianie spraw urzędowych (opłacanie rachunków, pisanie podań, itp.).

W 2014 r. usługami opiekuńczymi objęto 19 osób. Opiekę sprawowało 3 opiekunów. Koszt usług wyniósł 135026 zł. Kwota pozyskana z tytułu odpłatności za usługi wyniosła 14083,22 zł.

1.6. Sprawianie pogrzebów.

W roku 2014 Ośrodek nie sprawił pogrzebu.

1.7. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności.

O skierowanie do domu pomocy społecznej może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogąca samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można

zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. W okresie sprawozdawczym w domach pomocy społecznej prowadzonych na zlecenie organów jednostek samorządu terytorialnego przebywało 15 osób (Siedlce, Obryte, Chełmno, Wirów, Ptaszki) oraz 1 osoba w regionalnym domu pomocy społecznej finansowanym z dochodów własnych samorządu województwa (Dąbek).

Gmina ponosi opłatę za osobę skierowaną do domu pomocy społecznej w wysokości różnicy między kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu (w wysokości do 70% swojego dochodu), jego małżonka, zstępnych przed wstępnymi. Opłaty wnoszone przez GOPS za pobyt jednego mieszkańca w domu pomocy społecznej wynosiły od 1314,90 zł do 2 977,60 zł miesięcznie. Ogółem koszty poniesione za pobyt 15 osób w domach pomocy społecznej wyniosły 362218 zł.

1.8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu między innymi: pobierające zasiłek stały, bezdomne wychodzące z bezdomności, dzieci przebywające w DPS, osoby realizujące kontrakt socjalny, objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Na składki zdrowotne opłacane za 73 osoby pobierające zasiłek stały oraz 3 uczestników CIS wydatkowano kwotę 31866 zł.

2. ZADANIA ZLECONE GMINIE.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, realizowane przez Ośrodek jako zadanie zleczone gminie, mają na celu nauczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz usprawnianiu zaburzonych funkcji organizmu.

W roku 2014 specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 4 osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były przez dwóch terapeutów, prowadzących indywidualne zajęcia z dziećmi, u których zdiagnozowano autyzm. Terapeuci współpracujący z Ośrodkiem Pomocy Społecznej posiadali zgodne z wymogami wykształcenie oraz przygotowali indywidualny plan pracy z każdym z dzieci.

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi określa tabela odpłatności zawarta w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Koszt jednej roboczogodziny w/w usług wyniósł 30 zł. W roku 2014 na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi wydatkowano kwotę 23 885 zł, która w całości została sfinansowana z budżetu wojewody . Odpłatność za usługi w wys. 1314,90 zł została również odprowadzona do budżetu wojewody.

3. POMOC ŚRODOWISKOWA.

3.1. Praca socjalna.

Pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy dokonują oceny sytuacji osób oraz rodzin, wyciągają wnioski i planują pracę socjalną. Cechą wyróżniającą pracę socjalną jest systemowe, podmiotowe podejście do rodziny. Pracownik socjalny proponuje rodzinie różnego rodzaju pomoc w zależności od występujących problemów i potrzeb.

Pracownicy socjalni poprzez pracę socjalną dążą do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, starają się doprowadzić do życiowego ich usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej obejmowały m. in.:

- pomoc w sporządzaniu dokumentów, również w celu uzyskania stopnia niepełnosprawności;
- informowanie o przysługujących uprawnieniach i możliwościach rozwiązywania problemów,
- wpływanie na zmianę postawy podopiecznych wobec pokonywania trudności życiowych,
- współpracę z placówkami służby zdrowia w zakresie nawiązania kontaktu z rodziną chorego, pomoc w uzyskaniu usług pielęgniarstwa w miejscu zamieszkania;
- kierowanie osób do punktu konsultacyjnego w Urzędzie Gminy oraz do Caritas, Instytutu Kofoeda, Stowarzyszenia „Powrót z U” Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w celu uzyskania pomocy psychologicznej i prawnej;
- współpracę z placówkami oświatowymi, Sądem Rodzinnym, Policją w zakresie pomocy dzieciom w sytuacji zaniedbywania obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców ;
- współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy dotyczącą weryfikowania sytuacji osób bezrobotnych, ich rejestracji i aktywizacji zawodowej.

3.2. Realizacja projektu systemowego.

Od 2008 do 2014 roku Ośrodek realizował projekt systemowy „Prosto przed siebie”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII promocja integracji społecznej.

W Projekcie w 2014 r. udział wzięło łącznie 13 osób. Budżet Projektu w 2014 r. wynosił 168054,25 zł, z czego planowany wkład własny – 17645,69 zł, kwota dofinansowania – 150 378,56 zł.

W ramach Projektu realizowane były działania z zakresu aktywnej integracji obejmujące:

- trening umiejętności społecznych - 13 osób;
- doradztwo zawodowe indywidualne i grupowe - 13 osób;
- doradztwo wizerunkowe - 13 osób;
- szkolenia zawodowe dla każdego uczestnika, zgodnie z indywidualnym planem działania dla 13 osób (w tym jedna osoba skorzystała z dwóch kursów zawodowych), przeprowadzono diagnozę potrzeb każdego uczestnika oraz dostosowano formy wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb:
 - podstawy księgowości - 3 osoby,
 - pracownik administracyjno-biurowy z obsługą urzędzeń biurowych - 4 osoby,
 - kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie przewozu rzeczy - 1 osoba,
 - sprzedawca z obsługą kas fiskalnych i terminali płatniczych - 3 osoby,
 - profesjonalne sprzątnięcie - 1 osoba,
 - elektryk z uprawnieniami SEP do 1KV - 1 osoba
 - operator wózków jezdniowych- 1 osoba;
- poradnictwo indywidualne i wsparcie psychologiczne - 13 osób;
- wsparcie finansowe w postaci zasiłków celowych- 13 osób;
- szkolenie z zakresu stosowania nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych - kurs komputerowy - 10 osób;
- kurs prawa jazdy kat. B - 5 osób.

Działania realizowane były w oparciu o kontrakt socjalny. W stosunku do uczestników projektu pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną, monitorując uczestnictwo podopiecznych jak również podejmując działania zapobiegające ich rezygnacji.

17 grudnia 2014 r. odbyła się konferencja kończąca siódmą edycję Projektu systemowego "Prosto przed siebie". Udział w konferencji wzięli między innymi przedstawiciele lokalnych władz samorządowych oraz Mazowieckiej Jednostki Wrażania Programów Unijnych Oddział w Siedlcach, a także uczestnicy wszystkich edycji Projektu. Podczas konferencji wręczono beneficjentom zaświadczenia ukończenia kursów.

Celem głównym Projektu był wzrost umiejętności, kompetencji społecznych i kwalifikacji zawodowych łącznie 81 uczestników Projektu, mieszkańców gminy Siedlce .

Dodatkową korzyścią z realizacji Projektu było współfinansowanie stanowiska pracy - pracownika socjalnego, upowszechniającego instrumenty aktywnej integracji oraz świadczącego pracę socjalną wobec uczestników Projektu, jak również wobec innych klientów Ośrodka. Ośrodek znacznie zbliżył się do osiągnięcia wymogów organizacyjnych dotyczących liczby pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy określonych w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

W latach 2008 – 2014 ogólna wartość wydatków poniesionych na realizację Projektu wyniosła 946 551,88 zł, z czego 99 387,95 zł stanowiło wkład własny gminy, natomiast 847 163,93 zł - dofinansowanie. Udział w projekcie rozpoczęło 85 osób, zakończyło 83 (w tym 8 mężczyzn). Zostały osiągnięte zakładane rezultaty, a wartością dodaną jest integracja mieszkańców oraz nawiązanie nowych znajomości, a nawet przyjaźni.

Przeprowadzono badania wśród 72 uczestników Projektu z lat 2008-2013, z których wynika, że spośród nich 31 osób podjęło zatrudnienie. Według deklaracji uczestników udział w Projekcie wpłynął na podniesienie ich kwalifikacji zawodowych, nowe znajomości, wzrost motywacji.

Z przeprowadzonych rozmów oraz ankiet zwrotnych również wynika, iż zostały osiągnięte zamierzone cele, a program spełnił oczekiwania adresatów. Udział w projekcie wpłynął na zmiany w ocenie własnej wartości, atrakcyjności jako potencjalnych pracowników, pozwolił uczestnikom programu wyżej ocenić samych siebie, pozytywnie wpłynął na rozwój ich kluczowych umiejętności społecznych.

Przeanalizowano także kwestię korzystania ze świadczeń pomocy społecznej uczestników z lat 2008-2012, i tak 12 miesięcy po zakończeniu udziału w Projekcie korzystało 40 osób, a w 2014 roku- 22 osoby.

III. ZADANIA Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO.

Od 01.05.2004 r. Ośrodek realizuje zadania w ramach systemu świadczeń rodzinnych. System ten obejmuje wypłatę świadczeń rodzinnych oraz świadczeń alimentacyjnych, które stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

1. Świadczenia rodzinne.

Świadczenia rodzinne są obowiązkowymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe. Do ustawowego katalogu świadczeń rodzinnych należą:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych w postaci zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku, obok posiadania dziecka na utrzymaniu, jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe uległo podwyższeniu od 1 listopada 2014 r. i wynosi 574 zł na osobę (lub 664 zł, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne).

Typ świadczenia	Wysokość świadczenia miesięcznie
I. Zasiłek rodzinny	- 77 zł na dziecko w wieku do 5 lat - 106 zł na dziecko w wieku 6-18 lat - 115 zł na dziecko w wieku 18-24 lat
II. Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	- 400 zł
urodzenia dziecka	- 1.000 zł jednorazowo na dziecko
samotnego wychowywania dziecka	- 170 zł (nie więcej niż 340 zł na wszystkie dzieci)
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	- 60 zł na dziecko w wieku do 5 lat - 80 zł na dziecko w wieku powyżej 5 - do 24 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	- 100 zł jednorazowo na każde dziecko
nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	- 50 zł (dojazd) na każde dziecko - 90 zł (internat) na dziecko
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	- 80 zł na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego
III. Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka „becikowe”	- 1.000 zł jednorazowo

W okresie sprawozdawczym wypłacano świadczenia przyznane na okres od 1 listopada 2013 r. do 31 października 2014 r. oraz przyznano świadczenia na okres od 1 listopada 2014 r. do 31 października 2015 r. W 2014 r. wydanych zostało 1405 decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych oraz 116 informacji o wysokości pobieranych świadczeń w celu przedłożenia w różnych instytucjach.

W ramach realizacji zadań z ustawy o świadczeniach rodzinnych przyznane i wypłacone zostały świadczenia rodzinne dla **983 rodzin**, w tym:

1. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami na dzieci – 766 rodzin (w tym z 1 dzieckiem - 259 , 2-giem - 321, 3-giem - 130, 4 - giem i więcej - 56)
2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 196 dzieci.

W przypadku świadczeń opiekuńczych, jakimi są: zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne, uprawnienie nie jest uzależnione od dochodu. Wyjątek stanowi natomiast uprawnienie do specjalnego zasiłku opiekuńczego, którego przyznanie warunkuje spełnienie kryterium dochodowego w wys. 664 zł na osobę.

3. Świadczenie pielęgnacyjne (od 01.01.2014 r. do 30.04.2014 r. w wys. 620 zł miesięcznie, od 01.05.2014 r. do 31.12.2014 r. w wys.800 zł miesięcznie przysługiwało:
 - 1) matce albo ojcu,
 - 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
 - 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenia pielęgnacyjne wypłacono dla 46 osób.

4. Specjalny zasiłek opiekuńczy w wys. 520 zł przysługiwał osobom, na których zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy otrzymało 2 osoby.
5. Zasiłek pielęgnacyjny w wys. 153 zł przysługiwał :
 - 1) niepełnosprawnemu dziecku,
 - 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - 3) osobie, która ukończyła 75 lat.
 - 4) Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.Zasiłki pielęgnacyjne wypłacono dla 310 osób.
6. Składki na ubezpieczenia społeczne – 31 osób
7. Składki na ubezpieczenie zdrowotne – 24 osoby

Wydatki na świadczenia rodzinne: 3 628 522 zł
Koszt składek na ubezpieczenie społeczne : 64 715 zł
Koszt składek na ubezpieczenie zdrowotne : 6 962 zł

2. Pomoc finansowa realizowana w ramach Rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego.

W 2014 r. realizowany był rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 200 zł miesięcznie. Pomoc przyznano dla 49 uprawnionych, na kwotę 107 800 zł.

IV. Zasiłek dla opiekuna.

Z dniem 15 maja 2014 r. weszła w życie ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Zgodnie z art. 2 Ustawy zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłek dla opiekuna przysługuje:

- 1) za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.;
- 2) od dnia wejścia w życie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Zasiłek dla opiekuna za w/w okresy przysługiwał wraz z odsetkami ustalonymi w wysokości odsetek ustawowych. Wysokość świadczenia wynosi 520 zł miesięcznie. Wnioski były przyjmowane do 15 września 2014 r.

W 2014 r. wypłacono zasiłki dla opiekuna dla 21 osób uprawnionych na kwotę 163 250 zł (w tym odsetki 5654,93 zł)

Składki społeczne – 10 osób na kwotę 19171 zł.
Składki zdrowotne – 7 osób na kwotę 1921 zł.

V. Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Od 1 października 2008 roku Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa ma na celu wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów przy jednoczesnym działaniu zmierzającym do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- osobom zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeniowy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00 zł.

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Osobą uprawnioną do korzystania ze świadczeń z funduszu jest osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, to znaczy, że w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi przebywającemu poza granicami Polski.

Świadczenia alimentacyjne wypłacane były w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, lecz nie wyższej niż 500 zł. Okres, na jaki ustala się prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego zaczyna się od 1 października i kończy 30 września następnego roku kalendarzowego.

W 2014 r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 127 osób uprawnionych pochodzących z 88 rodzin na kwotę 518 153 zł.

2. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Dłużnikiem alimentacyjnym, w rozumieniu ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jest osoba zobowiązana do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko której egzekucja okazała się bezskuteczna. Organem właściwym dłużnika jest wójt/prezydent miasta/gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Organ właściwy dłużnika wykonuje niżej wymienione czynności:

- 1) po otrzymaniu wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika, organ dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny oraz przyjmuje oświadczenie majątkowe.
- 2) przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność egzekucji, w szczególności ustalone w wywiadzie i oświadczeniu,
- 3) podczas wywiadu upoważniony pracownik ustala, z jakich powodów dłużnik nie może wywiązać się ze zobowiązań, jeśli powodem jest brak zatrudnienia organ dłużnika:
 - zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy,
 - informuje właściwy PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika,
- 4) w przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmawia złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w PUP, bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia odpowiedniego

zatrudnienia, organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych zakończone wydaniem decyzji w sprawie. Jeśli takie uznanie nastąpi, składany jest wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 k.k. oraz wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Poza w/w czynnościami dokonywane jest rozliczanie finansowe dłużników tj. wysokości zobowiązań w podziale na właściwe instytucje, rozliczanie wpłat od komorników i dłużników, wystawianie upomnień oraz tytułów wykonawczych, korespondencja z komornikami, aktualizacja wysokości zobowiązania w biurze informacji gospodarczych.

W okresie sprawozdawczym wydanych zostało 101 decyzji w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wysłano 84 upomnień do dłużników alimentacyjnych oraz wystawiono 222 tytuły wykonawcze do właściwych naczelników urzędów skarbowych.

W roku 2014 spłata przez dłużników zaliczki alimentacyjnej wyniosła – 2 104,54 zł, zaś funduszu alimentacyjnego - 57 863,44 zł plus odsetki 15 324,41 zł (łącznie 73187,85 zł).

Wójt Gminy Siedlce był organem właściwym wobec 58 dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie Gminy. W stosunku do nich prowadzone było postępowanie zgodne z Ustawą. Przeprowadzono wywiady alimentacyjne z 21 dłużnikami alimentacyjnymi zamieszkującymi na terenie gminy Siedlce i odebrano od nich oświadczenia majątkowe.

Przekazano komornikom sądowym informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego i oświadczenia majątkowego. Zobowiązano 7 dłużników do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy, jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy. Wysłano 14 wniosków do Powiatowego Urzędu Pracy z informacją o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników. W związku z uniemożliwieniem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego lub uchylaniem się od podjęcia pracy, wszczętych zostało 34 postępowań w sprawie uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych. Wydano 6 decyzji o umorzeniu postępowania oraz wydano 27 decyzji o uznaniu dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych. Złożono 26 wniosków do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art.209 § 1 kodeksu karnego. Skierowano 5 wniosków do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy i 2 wnioski o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Dłużnicy alimentacyjni, wpisani zostali do Biura Informacji Gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1015 tekst jedn. z późn. zm.). Stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych jest na bieżąco aktualizowany. Na koniec 2014 r. zgłoszonych było 93 dłużników.

VI. Karta Dużej Rodziny

Od 16 czerwca 2014 r. na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych przyznawana jest Karta Dużej Rodziny. Od 1 stycznia 2015 r. weszła w życie Ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r. Program skierowany jest do rodzin wielodzietnych, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci: w wieku do ukończenia 18 roku życia, w wieku do ukończenia 25 roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej, bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Karta jest przyznawana bezpłatnie. Do końca 2014 roku przyjęto 111 wniosków rodzin wielodzietnych o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Wydano 534 Karty Dużej Rodziny, z tego : rodzicom (małżonkom) 194, dzieciom 340.

VII. Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W okresie sprawozdawczym Zespół Interdyscyplinarny na 27 posiedzeniach zwoływanych przez przewodniczącego po otrzymaniu „Niebieskiej Karty” dokonywał analizy problemu i powołał w celu prowadzenia działań 46 grup roboczych, w których skład wchodzi głównie: pracownik socjalny, dzielnicowy oraz pedagog szkolny. Z poprzednich lat kontynuowano 27 Procedur „Niebieska Karta”.

Odnotowano 52 „Niebieskich Kart A” wszczynających procedurę w roku 2014r., z których 50 sporządzonych zostało przez przedstawicieli policji, 1 przez przedstawiciela oświaty i 1 ochrony zdrowia. W roku 2014 założono ponownie 8 „Niebieskich Kart A” w toku trwania tej samej procedury. Grupy robocze sporządziły 40 „Niebieskich Kart C” oraz 30 „Niebieskich Kart D”. Grupy robocze odbyły łącznie 180 spotkań. Występowano z wnioskami do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Sądu Rodzinnego.

Zespół Interdyscyplinarny zakończył 44 procedur „Niebieskie Karty”, w tym 37 na skutek zakończenia przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy, natomiast 7 z powodu braku przesłanek do wszczęcia procedury .

Nie przekazano zawiadomień do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie, nie zaistniała potrzeba zapewnienia schronienia w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, nie nastąpił ani jeden przypadek odebrania dziecka z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.

VIII. Działania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym asystent rodziny miał pod opieką 8 rodzin (wychowujących łącznie 24 dzieci), przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Asystent przydzielany był każdej rodzinie za jej zgodą, na wniosek pracownika socjalnego.

Głównym zadaniem asystenta jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. W szczególności zadaniem asystenta jest pomoc w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, praca nie tylko z dorosłymi członkami rodziny, ale również bezpośrednio z dzieckiem. Praca asystenta służyła: podnoszeniu świadomości rodziców w zakresie metod wychowawczych, dbania o higienę osobistą dzieci, wzmocnieniu samodzielności rodziny, nabyciu umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz załatwiania spraw urzędowych.

Zatrudnienie asystenta było możliwe dzięki zabezpieczeniu środków własnych gminy oraz przystąpieniu do Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej i pozyskanie na zatrudnienie środków finansowych.

Poniesiono również wydatki na opiekę i wychowanie dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz z tytułu umieszczenia dzieci w rodzinie zastępczej łącznie 24264,97 zł w tym:

- ✓ rodziny zastępcze (4 dzieci) – 5473 zł
- ✓ Dom Dziecka w Kisielanach (1 dziecko) - 4349,97 zł
- ✓ Wioska SOS (1 dziecko)- 14442 zł

IX. DZIAŁALNOŚĆ POZOSTAŁA.

1. W okresie sprawozdawczym realizowane były działania z zakresu świadczeń opieki zdrowotnej. W odpowiedzi na zawiadomienia szpitali o przyjęciu w trybie pilnym mieszkańców Gminy nie posiadających aktualnego ubezpieczenia

zdrowotnego, jak również na wniosek osób, przeprowadzono 11 postępowań zakończonych wydaniem decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Uprawnienie takie przysługuje osobom spełniającym warunki określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez 90 dni.

2. Kolejnym działaniem Ośrodka było kierowanie osób i rodzin spełniających ustawowe kryteria, po pomoc w formie produktów żywnościowych do organizacji pozarządowych. Wydanych zostało 326 skierowań dla 985 osób do korzystania z pomocy rzeczowej głównie w formie żywności oraz odzieży, artykułów gospodarstwa domowego udzielanej przez Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Punkty Charytatywne przy parafiach.
3. Współpraca z innymi jednostkami.
 - 3.1. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Siedlcach – zamieszczanie na tablicy informacyjnej GOPS aktualnych ofert pracy oraz wskazywanie ich podopiecznym.
 - 3.2. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - zapisywanie osób na spotkania z psychologiem i prawnikiem, przeprowadzanie wywiadów u rodzin i osób zgłoszonych do leczenia uzależnienia,
 - 3.3. Udział pracowników socjalnych wspólnie z dzielnicowymi Komendy Miejskiej Policji w ogólnopolskim badaniu bezdomności.
 - 3.4. Udział kierownika i pracownika socjalnego w pracach komisji konkursowej związanych z rozstrzygnięciem ofert organizacji pozarządowych.
 - 3.5. Uczestnictwo kierownika w Społecznej Powiatowej Radzie ds. Osób Niepełnosprawnych, w tym m.in. praca w Zespole do oceny formalnej i merytorycznej wniosku Caritas Diecezji Siedleckiej o utworzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kisielanach.
 - 3.6. Wytypowanie 65 dzieci do udziału w choince noworocznej zorganizowanej przez PKPS oraz przeprowadzenie naboru dzieci na kolonie profilaktyczne Caritas w Zakopanym (45 dzieci) i obóz wypoczynkowy w Lubiawie (4 dzieci)- realizowany za pośrednictwem PCPR.
 - 3.7. Wytypowanie 11 rodzin do pomocy w ramach akcji Szlachetna Paczka.
4. Opracowanie dokumentu - Ocena zasobów pomocy społecznej.

X. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań z pomocy społecznej służących minimalizowaniu skutków ubóstwa, takich jak: udzielenie schronienia dla osób tego pozbawionych; zapewnienie posiłku dla osób niemogących zapewnić go sobie własnym staraniem, głównie dzieciom w szkołach; wypłatę zasiłków stałych i okresowych; wypłatę zasiłków celowych; organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych; sprawienie pogrzebu; mieszkania chronione; dopłaty do pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej.
2. Rozwój systemu usług społecznych dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz rodzin przeżywających trudności opiekuńcze.

3. Zapewnienie finansowania zatrudnienia zapewniającego prowadzenie odpowiedniej do potrzeb polityki kadrowej, jak również rozbudowy sieci usług elektronicznych w systemach informatycznych. Rozwój takich usług przyczyni się do zwiększenia efektywności pracy pracowników socjalnych w zakresie przeprowadzania wywiadu środowiskowego, chociażby poprzez wyeliminowanie etapu przepisywania danych zebranych na formularzu papierowym do aplikacji dziedzinowej.
4. Ustawiczne podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników, szczególnie pracowników socjalnych, poprzez udział w szkoleniach i kursach pozwalających na wsparcie działań interdyscyplinarnych oraz poznanie nowych metod pracy socjalnej.
5. Pozyskiwanie z budżetu państwa ale również zabezpieczenie własnych środków finansowych potrzebnych na realizację zadań związanych z opieką nad dzieckiem i rodziną m.in. na zatrudnianie asystentów rodziny.
6. Pożądana jest współpraca z w zakresie ułatwienia mieszkańcom dostępu do różnych usług i instytucji pomocy społecznej, szczególnie z samorządem miasta Siedlce i organizacjami pozarządowymi.
7. Dla ograniczania obszarów ubóstwa wynikającego z problemu bezrobocia, niezbędny jest rozwój takich form zatrudnienia jak : prace społecznie użyteczne, interwencyjne, roboty publiczne.

Barbara Myrcha
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Siedlcach

Siedlce, dn.08.06.2015 r.